

MIKROORGANIZMI TAMNE STRANE MESECA**MICROORGANISMS OF THE DARK SIDE OF THE MOON**Marija Varga, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad***Oblast – SCENSKA ARHITEKTURA I DIZAJN**

Kratak sadržaj – Rad se bavi istraživanjem ličnog sveta mašte u kojoj nastaje mali, svojevrsni svet mikroorganizama. Svet koji nastaje nesvesnim crtanjem mikroorganizama shvatam kao ličnu potrebu za povezivanjem stvarnog sveta i sveta fantazije. Svet fantazije u kom žive mikroorganizmi sa sobom nosi određenu vizuelnu sliku, atmosferu, prostor i vreme. Kroz master rad, a ujedno i svoj unutrašnji svet želim da istražim ključne pojmove kojima bih ovaj svet otvorila za druge. Okvir za ovo istraživanje predstavlja pitanje percepcije stvarnog sveta, uticaj mašte i fantazije u stvarnom svetu na unutrašnji novostvoreni svet - Mikroorganizmi tamne strane meseca.

Ključne reči: mrak, svetlost, mesec, krug, intimnost

Abstract – The work explores the personal world of imagination in which a small, unique world of microorganisms emerges. I understand the world created by the unconscious drawing of microorganisms as a personal need to connect the real world and the world of fantasy. The fantasy world in which microorganisms live carries with it a certain visual image, atmosphere, space and time. Through my master's thesis, and at the same time my inner world, I want to explore the key concepts with which I would open this world for others. The framework for this research is the question of perception of the real world, the influence of imagination and fantasy in the real world on the inner newly created world-Microorganisms of the dark side of the moon.

Keywords: darkness, light, moon, circle, intimacy

1. UVOD

Ovaj rad se tiče povezivanja nauke i umetnosti, istraživanja umetnosti kroz različite aspekte mikrobiologije, astronomije i vizuelnih umetnosti. Rad predstavljam kroz sintezu različitih medija koji su u službi prenošenja subjektivnog doživljaja. Cilj rada je izmeštanje sebe i okoline iz jednog sveta u drugi, gde ne postoje vremenske odrednice i prostorne granice. Svet u kome je sve moguće, svet koji se budi kada čovek više nije prisutan.

Začetnici rada su crno beli crteži mikroorganizama koji su nastajali u periodu od nekoliko godina, kao i priča koja u ovom radu ima funkciju dramskog teksta, na čijim osnovama se rad bazira. Važno je napomenuti da crteži

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bila dr Slađana Milićević.

nastaju nesvesnim tokom, odnosno svaki od njih je stvoren bez razmišljanja o krajnjem vizuelnom ishodu. Kroz vizualno beleženje pokušavam da odgonetnem nametnute trenutke stvarnosti i povežem svoj svesni deo prošlosti i sadašnjosti.

2. TEORIJSKO ISTRAŽIVANJE - POJMOVNIK

Osnova ovog teorijskog istraživanja jeste ispitivanje granica mikro i makro sveta, uticaj tehnologije i njene kombinacije sa živim svetom. Koristeći se naučnim domenom istražujem duboku vezu između astronomije i mikrobiologije. U ovom istraživanju, odgovaram na pitanja o sličnosti i razlikama mikro i makro sveta odnosno povezivanju nebeskog sa telesnim i mikrobiološkim aspektima.

Celo istraživanje zasniva se na povezivanju i preplitanju umetnosti i nauke, činjenicama i kritičkom mišljenju. Ovaj segment istraživanja postavlja pitanje da li sam univerzum odražava mikrosvet iznutra? Takođe u teorijsko istraživanje spada fenomenološka analiza ključnih pojmova kao i odabir, analiza referentnih umetničkih dela koja se bave međusobnom vezom tehnologije, živog sveta i simbolike mašte. U toj analizi predstavljam dva umetnička rada gde svaki od njih na svoj način korišćenjem različitih sredstva scenske umetnosti i nauke kreira nove prostore i saznanja.

2.1. Krug

Etimološko značenje reči: Reč „krug“ potiče od latinske reči „*circulus*“, što u prevodu znači „kružno kretanje ili figura“. Latinska reč „*circulus*“ vodi poreklo od grčke reči „*kirkos*“, što znači okretati se ili savijati. „Krug se može definisati kao skup tačaka koje su na jednakoj udaljenosti od centralne tačke, odnosno centra kruga. „Pun krug“ se često koristi metaforički da ukaže na povratak na početnu tačku ili završetak ciklusa.“

Ovaj izraz je izveden iz ideje da je krug zatvorena kriva linija koja nas vraća na mesto odakle smo počeli, što implicira činjenicu da se procesi koji idu u krug ponavljaju. Krugovi se često povezuju sa konceptima jedinstva, beskonačnosti i savršenstva zbog njihove simetrične prirode. „Prirodni krugovi, kao što su Mesec, Sunce. Rana nauka, posebno geometrija, astrologija i astronomija, za većinu srednjovekovnih naučnika bila je povezana sa božanskim, i mnogi su verovali da postoji nešto suštinski „božansko“ ili „savršeno“ što se može naći u krugovima.“ Krug simbolizuje jedinstvo i celinu. Njegova kružnica kao i površina nema jasan početak ili kraj, što nam govori o cikličnoj putanji života i međusobnoj povezanosti. „Svako bivstvo izgleda u sebi okruglo“- fenomenološka čuda, Bašlar ovde govori o duši bića o energiji i materiji koja se tu nalazi. Okruglost duše povezuje se sa božanstvom i

opet vraća na njenu beskonačnost, večnost. Pored duše ako kroz mikrobiologiju, fiziku, sagledamo materije oko sebe i u nama one su većinom kružne.

2.2. Mrak

Mrak ili odsustvo svetlosti, stanje bez svetlosti, pomračina, tama. Pojam koji se često vezuje za nešto negativno, nepoznato, smrt, zlo. Ako govorimo o definiciji mraka kao fenomenu nedostatak svetla ili odsustvo svetla to znači da govorimo o prostoru u kojem nema dovoljno svetla da bi se objekti mogli jasno videti ili da bi se vizuelno percepcija desila.

„Mrak se takođe može definisati kao suprotnost svetlu zbog razlike u prisutnosti elektromagnetnih talasa vidljivih za ljudsko oko, ove talase poseduje svetlost, a mrak ih nema on predstavlja površinu koja upija te talasne dužine odnosno svetlost.” U svom slobodnom tumačenju, mrak doživljam više od odustva svetlosti za mene to je prostor u kome su oslikane moje misli, emocije, prostor moje mašte.

„U astronomiji, mrak se odnosi na odsustvo svetlosti koja dolazi od nebeskih tela, posebno tokom noći kada je nebo tamno i zvezde su vidljive. Astronomska analiza kaže da je mrak tamna energija. Tamna energija koja utiče na širenje univerzuma. Ispostavilo se da je otprilike 68% univerzuma tamna energija. Tamna materija čini oko 27%. Ostalo - sve na Zemlji, sve što je ikada posmatrano sa svim ljudskim instrumentima, sva normalna materija - čini manje od 5% univerzuma.

”Mrak skriva sve što se nalazi u njemu, a ako to primenimo na analizu naučnih činjenica o tamnoj materiji onda se dovodi u pitanje šta se sve još u njoj nalazi, da li tamo postoji još jedan univerzum. Mrak u svojoj mističnosti često ume da poziva na kontemplaciju i izaziva radoznalost. U prostoru mraka ljudska mašta ide daleko izazivajući i strahove i čuda.

2.3. Mesec

Mesec je Zemljin prirodni satelit. Njegova masa i dimenzije su znatni u odnosu na Zemlju te sa njom čini tzv. „dvojni sistem- dvojni planetu”. Analizom ovog nebeskog dua opet uspostavljam vezu sa dva sveta, koji se međusobno dopunjuju i utiču jedan na drugi. U slučaju Zemlje i Meseca, gravitacija je nevidljiva nit koja ih spaja. „Na površini Meseca nije registrovana organska materija kao ni najprimitivniji oblici života. Starost stena je 4–5 milijardi godina, što navodi na zaključak da Zemlja i Mesec nisu bili jedno telo.” Ova pretpostavka otvara nova pitanja i ponovo zaintrigira jer poznavajući ulogu koju ima na planeti Zemlji i uticaj na vodu, zanimljivo je razmišljati o činjenici da je Mesec „sam” bez bilo kakvog živog sveta na njemu, a da opet svojim kretanjem i položajem deluje na čitav živi svet planete.

„Pomračenja Meseca nastaju kada Mesec uđe u Zemljinu senku; kako je tačnost posmatranja znatno porasla poslednjih decenija, bez obzira na neulovljivost zatamnjenja Meseca pri ulasku u polusenku, pri računu pomračenja mora da se vodi računa i o tim efektima.

Usled nagiba Mesečeve putanje prema ekliptici neophodno je da se steknu posebni uslovi za pojavu pomračenja“. Menjanjem svojih faza i stalnim pomenama u izgledu, Mesec utiče i na naša osećanja i raspoloženja, budi našu mističnost. Pomračenje Meseca ili njegova

tamna strana se često koristi za opisivanje neistraženih, neizrečenih aspekata i delova čovekovog unutrašnjeg sveta. Podseća da u nama postoji svet koji ima svoje nevidljive dubine.

2.4. Intimnost

„Intimnost se može definisati kao duboka emotivna, psihološka i fizička bliskost između dve ili više osoba.” To je stanje u kojem se osećamo povezani, otvoreni i bliski sa drugima na različitim nivoima. Ona uključuje emotivnu bliskost i poverenje između ljudi. To podrazumeva sposobnost da se otvaramo, izražavamo svoje misli, osećanja, snove i strahove, kao i da slušamo i razumemo druge. Intimnost tumačim kao dubok osećaj povezanosti i veze sa nekim, ali isto tako može da definiše i pojedinca.

Moje shvatanje intimnosti tiče se mog ličnog prostora, sigurnosti i osećaja izloženost. Za mene intimno je nešto mnogo dublje i snažnije od nečega što nazivamo lično. Intimnost može da se tiče mog egzistencijalnog prostora, mojih osećanja i emocija ili odnosa sa sobom i drugima. Tu se javlja osećaj sigurnosti, podrške, pripadanja i brige o okruženju. Važno je napomenuti da svaka osoba ima svoju jedinstvenu percepciju i definiciju intimnosti, i da se nivo intimnosti može razlikovati u različitim odnosima i da shvatanje

3. TEORIJSKO ISTRAŽIVANJE – ASTRONOMIJA I MIKROBIOLOGIJA

3.1. Astronomija

Astronomija, je nauka o svemiru, ona proučava objekte koji ga čine, kao i fenomene koji se u njemu odvijaju, obuhvata proučavanje nebeskih tela i kosmičkih pojava. U ovom delu istraživanja astronomije stavljam fokus na analizu kretanja nebeskih tela i njihovu povezanost, u odnosu na čoveka kao posmatrača i pripadnika tog sistema. „Čoveku se vrlo kasno u istoriji pružila prilika da sa izvesnošću raspozna rastojanja većeg broja nebeskih tela. U prvoj aproksimaciji smatralo se da su sva tela na jednakim daljinama na površini zamišljene sfere sa centrom u posmatračevom oku”. „U centar nebeske sfere smešta se posmatrač (realni ili fiktivni).” Ova činjenica odnosi se na istorijsko shvatanje čovečanstva o udaljenostima između nebeskih tela, gde čoveka i planetu Zemlju stavlja u centar postojanja.

Kroz istoriju ljudi su imali geocentrični pogled na univerzum, što je podrazumevalo da sva nebeska tela kruže oko naše planete. Takođe ono o čemu govore autori ove knjige odnosi se na tumačenje ljudskog oka i njegovog položaja u odnosu naostatak univerzuma. Odnosno može se reći da je tačka posmatranja, oko, centar Zemlje. To čoveka stavlja u centralnu poziciju posmatrača, ali i onog šta je posmatrano.– iako se možda osećamo malim u velikoj stvari, mi zapravo nismo isključeni iz ritma univerzuma. Mi smo deo ovog postojanja, a naša bića beskonačno se prepliću sa okretanjem Zemlje, drugim bićima i tako gradimo novu mrežu univerzuma.

3.2. Mikrobiologija

„Mikroorganizmi su najstarija živa stvorenja na našoj planeti. Od momenta njihove pojave (pre oko 3,6 milijardi godina) mineralna istorija Zemlje ide paralelno i u uzajamnoj vezi sa evolucijom živih bića. Upravo kao rezultat

geohemijske aktivnosti mikroorganizama došlo je do akumulacije određenih minerala u prirodi, pripreme uslova za nastanak i evoluciju biljaka i životinja i, na kraju krajeva, formirana je biosfera planete. Osnovnu ulogu u održavanju biosfere u više ili manje stabilnom stanju, putem kruženja neophodnih elemenata, imaju mikroorganizmi.”

Ako uporedimo univerzum sa mikroorganizmima, njihova postojanja datiraju iz perioda koje možda čovek ni ne može sa sigurnošću da se utvrdi. Kada pogledamo u slike ovih sićušnih bića i galaksija, sličnosti su neverovatne, dva tako daleka sveta kriju istu misteriju. Analizirajući mikroorganizme u ljudskom organizmu i njihovom uticaju na nas, njihovom broju i svim funkcijama koje obavljaju, postavlja se pitanje šta nas to čini čovekom. Da li je to skup mikro svetova koji grade arhitekturu našeg tela?

4. STUDIJE SLUČAJA

4.1. Neri Oksman_Imaginarna bića

(Neri Oxman_Imaginary Beings)

Neri Oksman je Izraelska vizuelna umetnica čiji rad je posvećen održivosti i prirodi. Neri na prirodu gleda kao na izvor inspiracije za održiva dizajnerska rešenja. Njeni radovi imaju za cilj stapanje sa okolinom, svojim radom šalje poruku o načinu opstanka našeg sveta. Na ovaj način, njen rad ne samo da prikazuje lepotu prirodnih formi, već važnost održivog dizajna.

„Tim stručnjaka sprovodi istraživanja računarskog dizajna, digitalne proizvodnje, nauke o materijalima i sintetičke biologije i primenjuje to znanje na dizajn u različitim disciplinama, medijima i skalama – od mikro skale do građevinske skale.” I Neri Oksman je arhitekta, dizajner i profesor, prepoznatljiva po svom inovativnom radu u oblasti dizajna, biologije i tehnologije. Njeni radovi brišu granice između umetnosti, nauke i arhitekture.

4.2. Tijs Bersteker- Glas prirode

(Thijs Biersteker- Voice of Nature)

Tijs Bersteker (Thijs Biersteker) je Holandski vizuelni umetnik koji se ističe svojim inovativnim pristupom kombinovanju umetnosti, tehnologije i prirode. Njegov rad često istražuje teme kao što su ekologija, održivost i ljudski odnos prema prirodi. Biersteker je poznat po svojim interaktivnim umetničkim radovima gde koristi senzore, digitalnu tehnologiju i biološke elemente kako bi stvorio iskustva koja uključuju posmatrače i podstiču svest o okolini. Njegovi radovi često koriste elemente prirode, poput biljaka, vode i životinja, kako bi istražili našu povezanost s prirodnim svetom. Njegova kombinacija umetnosti, tehnologije i prirode stvara angažovana iskustva koja podstiču razmišljanje o našem odnosu prema prirodi i održivosti.

5. UMETNIČKI PROJEKAT MIKROORGANIZMI(JA)

Rad je izveden u Scenskoj Laboratoriji Borislav Gvojić na Fakultetu tehničkih nauka, Univerziteta u Novom Sadu.

5.1. Koncept

Koncept i ideja rada nastala je na temeljima fiktivne priče kao i istraživanja fenomena dva sveta i veze priče i mene kao njenog stvaraoca, analize umetničkog istraživanja i

želje da svoj svet prikažem javno. Rad se bazira na istraživanju pojmova krug, mrak, intimnost, mesec kao i mikrobiološkoj analizi mikrosveta čoveka. Osnovna ideja jeste da sinteza istraživanja bude prikazana na najjednostavniji način, uz pomoć scenske i laboratorijske tehnologije. Na taj način bi publika bila fokusirana na sadržaj rada i tumačenje njegovog značenja kroz stalnu interakciju. Cilj rada jeste prikazivanje fiktivnog sveta, tako da se publika u njemu bude na granici straha i sigurnosti. Izlaganjem sopstvenog tela i uvođenjem performansa u rad, publiku puštam u lični prostor mikrosveta i prostor svog tela.

Osnovni cilj umetničkog rada jeste izmeštanje pojedinca iz realnog sveta i dovođenje u fiktivni svet, kako bi se ostvarila mogućnost pokretanja sopstvenih priča i otkrivanja unutrašnjeg nesvesnog fiktivnog prostora. Publika se dovodi u okruženje koje predstavlja jednu vrstu poetizacije laboratorijskog prostora u kom na pojedinca, utiče intervencija i njihova interakcija sa prostorom koji govori o drugom svetu, svetu mašte i mikro svetu. Sam prostor predstavlja, tamnu stranu Meseca, odnosno unutrašnji prostor čoveka, prostor misli i mašte, u koju publika ulazi, sadržaj koji je u fokusu samog rada jesu mikroskopski predmeti, delovi sopstvenog tela (krv, pljuvačka, suze, kosa, koža) koji se posmatraju pod mikroskopom. Publika je u komunikaciji sa prostorom u kom se nalazi i mikro prostorom koji posmatra.

Mikro prostor, onaj koji se posmatra pod mikroskopima, dopunjuje celinu prostora tamne strane, prostor mašte, tako što kroz sadržaj daje pojedincu mogućnost za otkrivanjem sopstvenog prostora.

5.2. Scenski dizajn

Centralni deo rada jeste postavka mikroskopa u prostoru. Šest mikroskopa postavljeni su u krug, u centralnom delu ove postavke nalazim se okrugli sto, za kojim sedim ja kao performer, na stolu se nalaze elementi koji govore razlogu o nastanka rada i priče. Publika se kreće oko mikroskopa i ima mogućnost da priđe stolu koji je u sredini i pogleda šta se na njemu nalazi. Mikroskopi zauzimaju krug od 60cm oko sebe postavljeni su na crne postamente visine 100cm. Iznad svakog mikroskopa nalazi se scenska rasveta. Mikroskopi imaju svoje dodatno osvetljenje kako bi sadržaj, koji se posmatra pod njima, bio što vidljiviji. Sadržaj koji se posmatra pod mikroskopom jesu moji delovi tela sa dodatim tečnostima koje predstavljaju nove mikroorganizme. Svaki mikroskop ima jedan predmet koji se posmatra, zvuk koji se sluša. Dodavanjem, izmišljenih mikroorganizam u predmet pod mikroskopom sugerišem na nestanak čovečanstva, pojedinca, kao i stvaranje novog života koji nastaje dok nešto nestaje ili nakon toga.

Svaki čovek ima svoj individualni mikrosvet koji je jedinstven za svakog pojedinca taj svet se rađa i umire sa čovekom, stvarajući novi život.

5.3. Tehnička realizacija

Tehnička realizacija rada podrazumeva planiranje i realizovanje pre, za vreme i nakon izvođenja rada. Pre izvođenja rada: Nabavka i proces izrade sadržaja potrebnog za izvođenje rada. Tu spada nabavka mikroskopa, izrada postamenata za mikroskope, prikupljanje scenske tehnologije, opreme, obezbeđivanje prostora. Izvođenje rada:

Izrada elemenata korišćenih u radu; prikupljanje i izrada finalnog materijala za sadržaj pod mikroskopima, odlazak u laboratoriju, transport mikroskopa. Izrada flajera i pozivnica. Organizacija vremena provedenog u prostoru, postavka prostora .

Posle izvođenja rada: Demontaža rada, organizacija vraćanja opreme. Demontaža rada bila je predviđena za veće nakon izvođenja, ona je podrazumevala vraćanje prostora u prvobitno stanje, kao i pozajmljene opreme. Prikupljanje komentara publike.

5.4. Izvođenje

Izvođenje performativne instalacije Mikroorganizmi(ja) desilo se 16. septembra 2023. godine, u prostoru Scenske Laboratorije Borislav Gvojić na Fakultetu tehničkih nauka, Univerziteta u Novom Sadu sa početkom od 19.30 časova.

5.5. Publika

U radu Mikroorganizmi(ja), publika je bila ključan faktor, kako u njihovoj samostalnoj percepciji rada tako i mene koja ih pušta u svoj intimni prostor. Samom izvođenju master umetničkog rada Mikroorganizmi(ja) prisustvovalo je oko 40 ljudi.

Za mene je odziv i reakcija publike veoma značajna. Pre svega zbog same dramaturgije događaja, ali i dela performansa. Naime u prostoru nikada nisam ostala sama što znači da je crtanje mikroorganizama trajalo tokom celog izvođenja. Moja lična percepcija publike tokom samog izvođenja nije relevantna jer u velikoj meri nisam primećivala šta se oko mene dešava, ponekad bih osetila nečiju blizinu, poznat miris, pogled, fotografiju, ali sve sa udaljenosti koja je poštovala moj lični prostor.

Smatram da je ovaj deo rada došao veoma spontano i da je publika diktirala njegovu dinamiku, ja sam očekivala više interakcije i veći broj ulaska u lični prostor, na kraju mi je drago da do toga nije došlo, osećala sam veliku zahvalnost i poštovanje tokom celog performansa. Reakcije odmah po kraju izvođenja bile su vrlo pozitivne i emotivne. Publika je sadržaje pod mikroskopom percipirala kao nešto iskreno, dirljivo i opipljivo, neki ljudi su se vraćali više puta u prostor kako bi opet zavirili u mikro svet, ali i videli mikroorganizam koji je nastajao u crtežu.

6. ZAKLJUČAK

Istražujući veličinu univerzuma, njegov beskraj, uranjajući u slike i osećaj koji govori o značaju ljudskog postojanja, svesno odlazim na putovanje unutra, u sopstveni mikro svet sa sopstvenim čudima i složenostima. U suprotnosti ova dva ekstrema, dva sveta, otkrila smo duboku vezu, podsetnik da je univerzum prostor satkan od različitih veličina, od kojih je svaka nit značajna za njegovo postojanje, baš kao i svaki delić našeg tela i duše.

Dok razmišljam o vezi kosmičkog i minijaturnog, stalno se vraćam na međusobnu povezanost svih stvari. Mesec, u svojoj dalekoj orbiti, utiče na plimu i oseku okeana, naših okeana, tako i mikroorganizmi koji naseljavaju naša tela utiču na naša postojanja, i kada nas više ne bude bilo neko od njih će preživeti i nastaviti ovaj ciklus dalje.

7. LITERATURA

- [1] Bašlar, Gaston: Poetika prostora, Kultura, Beograd, 1969
- [2] Stevo Šegan, Jadranka Janković: Udžbenik astronomije, Univerzitet u Beogradu, Vesta co. 2006, Beograd
- [3] Vesna Lalošić: Udžbenik mikrobiologije, Novi Sad, 2011.
- [4] Dragan A. Đukić, Leka G. Mandić, Aleksandra B. Stanojković: Praktikum iz mikrobiologije, Budućnost, Novi Sad, 2010.
- [5] Carl Sagan: Cosmo, Random house, New York, 1983.
- [6] Brian Greene: The Fabric of the Cosmos, Alfred A. Knopf, 2004
- [7] Arnhajm Rudolf: Vizuelno misljenje Jedinstvo slike i pojma, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1985.
- [8] Dadić Dinulović, Tatjana: Scenski dizajn kao umetnost, Clio, Beograd, 2017.
- [9] Hočevar, Meta: Prostor igre, Jugoslovensko dramsko pozorište, Beograd, 2003
- [10] Norberg-Sulc, Kristijan: Egzistencija, prostor i arhitektura, „Građevinska knjiga“, Beograd, 1975.
- [11] Vujančić, Milica i drugi, Rečnik srpskoga jezika, Matica srpska, Novi Sad, 2011.

Kratka biografija:

Marija Varga (Vrbas, 1998), 2021. godine završila je OAS Scenske arhitekture, tehnike i dizajna na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu i iste godine upisuje MAS Scenske arhitekture i dizajna. Tokom studija učestvovala je kao demonstrator u nastavi na predmetu Arhitektura scene 1 i 2, kao i na predmetu Dizajn scene 1 i 2. U toku studija izlaže na brojnim studentskim izložbama i polaznik je nekoliko stručnih radionica iz oblasti bliskih scenskom i prostornom dizajnu. Bavi se scenografijom, instalacijom, kostimografijom i grafičkim dizajnom. U okviru svog rada ispituje identitet društva i pojedinaca. Pored pozorišne, filmske i izlagačke umetnosti u slobodno vreme se bavi crtanjem i istraživanjem linija pokreta i prenošenjem istih sa papira u (scenski) prostor. Od 2020. godine je saradnik, edukator u školi cirkusa za decu Cirkoneo u Novom Sadu, na poziciji scenskog dizajnera, grafičkog dizajnera i trenera edukatora u oblasti socijalnog cirkusa.